

การวิเคราะห์งบประมาณรายได้และรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปี พ.ศ. 2562

Analysis of income and expenditure budget in 2019 (local administrative organization)

Abstract

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งใด มีความแตกต่างของรายได้และรายจ่ายแตกต่างกันมากจนผิดปกติหรือไม่ เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับ ข้อมูลรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงวินิจฉัย เริ่มด้วยการทำ Exploration & Cleansing Data จากนั้นทำการวิเคราะห์ด้วยการดูความสัมพันธ์ของข้อมูลทั้งหมด และใช้ วิธีการเรียนรู้แบบไม่มีผู้สอน โดยงานวิจัยนี้ใช้ K-Meansในการแบ่งข้อมูล จากนั้นก็ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก แล้วทำ Data Visualization โดยใช้ภาษา

Python ผ่านโปรแกรม Google Colaboratory

ผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่า งบประมาณรายได้และรายจ่ายของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปี พ.ศ. 2562 สามารถแบ่งข้อมูลได้เป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 มีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 6,500 แห่ง และสามารถแบ่งตามจังหวัดได้ทั้งหมด 76 จังหวัด และสามารถแบ่งตาม ภาคได้ 6 ภาค และในกลุ่มที่ 2 มีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 89 แห่ง และสามารถแบ่งตามจังหวัดได้ทั้งหมด 76 จังหวัด และสามารถแบ่ง ตามภาคได้ออกเป็น 6 ภาค

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

01

03

02

เพื่อตรวจสอบว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใด มีความแตกต่าง ของรายได้และรายจ่ายแตกต่างกันมากจนผิดปกติหรือไม่

เพื่อดูความสัมพันธ์ของข้อมูลรายได้ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ข้อมูลรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ข้อมูลระหว่างรายได้และรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น

เพื่อจัดกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เข้าด้วยกัน และแยกกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะ ต่างกันออกจากกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา: การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับงบประมาณรายได้ และรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปี พ.ศ. 2562 ในแต่ละแห่ง

ขอบเขตด้านพื้นที่: การวิจัยครั้งนี้ มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อยู่ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 7,852 แห่ง รวมทั้งสิ้น 66,023,670 คน

02

ขอบเขตด้านระยะเวลา: การวิจัยครั้งนี้ ทำการวิจัยในช่วงเดือนกันยายนจนถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2563

الأرا والخرب وبالات الأوالكي تنبي أنها أرجا وألازا الطفر ووبالات المالكي تما

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- **Ingest and Exploration Data Preparation and Cleansing Data** 03 **Normalization** 04 **Correlation** 05 **K-Means**
 - 106 Insight and Data Visualization

01

Ingest and Exploration Data

Income

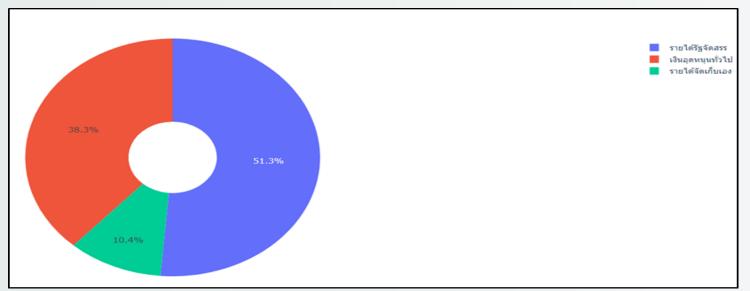
	ลำดับ	ชื่อท้องถิ่น	5N	อำเภอ	จังหวัด	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร ณ30กย61	ภาษีโรงเรือน และที่ดิน	ภาษีบำรุงท้อง ที่	ภาษีป่าย	อากรการ ฆ่าสัตว์	อากร รังนก อีแอ่น	ภาษีบำรุง อบจ. จาก สถานค้าปลีก ยาสูบ	ภาษีบ่ารุง อบจ. จาก สถานค้าปลีก น้ำมัน	ค่า ธรรมเนียม บำรุง อบจ. จากผู้เข้าพัก โรงแรม	ค่าธรรมเนียม	ทรัพย์สิน	สาธารณูปโภค	បើលលេងីល
0	1.0	กรุงเทพมหานคร	NaN	NaN	NaN	1568.74	5677054.0	1.508583e+10	1.417550e+08	9.306081e+08	859812.0	0.00	0.00	2.227340e+08	NaN	1.138100e+09	1.102230e+09	41809382.46	1.091146e+09
1	2.0	เมืองพัทยา	NaN	บางละมุง	ชลบุรี	208.10	119130.0	4.587382e+08	3.444746e+06	6.376105e+07	0.0	0.00	0.00	0.000000e+00	0.00	1.296367e+08	5.367728e+07	1849453.31	1.555355e+08
2	3.0	อบจ.กระบี่	1.0	เมืองกระบี่	กระบี่	NaN	NaN	0.000000e+00	0.000000e+00	0.000000e+00	0.0	81276.11	20570588.16	5.496926e+06	32315881.31	8.129370e+06	5.895315e+06	0.00	1.234181e+07
3	4.0	ทม.กระบี่	3.0	เมืองกระบี่	กระบี่	19.00	32306.0	4.634454e+07	1.140400e+06	1.055219e+07	63830.0	81276.11	0.00	0.000000e+00	0.00	2.318395e+07	2.378127e+07	5504205.89	5.828320e+06
4	5.0	ทต.เกาะลันตา ใหญ่	4.0	เกาะลันตา	กระบี่	0.81	1184.0	2.418063e+05	2.490740e+03	4.003200e+04	0.0	81276.11	0.00	0.000000e+00	0.00	1.994830e+05	6.322416e+05	457535.00	2.610000e+03

7852 rows 42 columns

01

Ingest and Exploration Data

Ingest and Exploration Data

Spending

1 to 5 of 5 entries Filter											
index	จังหวัด	อำเภอ	ปรเภท	อปห.	งบ	หมวด	จ่ายจริง				
0	กระบี่	เกาะลันตา	ทต.	เกาะลันตาใหญ่	งบกลาง	งบกลาง	2070762.86				
1	กระบี่	เกาะลันตา	ทต.	เกาะลันตาใหญ่	งบเงินอุดหนุน	เงินอุดหนุน	1146000.0				
2	กระบี่	เกาะลันตา	ทต.	เกาะลันตาใหญ่	งบดำเนินงาน	ค่าใช้สอย	3061358.37				
3	กระบี่	เกาะลันตา	ทต.	เกาะลันตาใหญ่	งบดำเนินงาน	ค่าตอบแทน	201950.0				
4	กระบี่	เกาะลันตา	ทต.	เกาะลันตาใหญ่	งบดำเนินงาน	ค่าวัสดุ	821572.18				
Show 25 v per page											

82310 rows 7 columns

Income

ทำการเลือกคอลัมน์ที่ต้องการ แล้วจัดกลุ่มตาม "ชื่อท้องถิ่น" และเลือกมาเฉพาะแถวที่ คอลัมน์ "ประชากร ณ30กย61" ใม่เป็น 0

```
1 income_ana = (
2   income_select[['ชื่อท้องถิ่น','ประชากร ณ30กย61','รายได้จัดเก็บเอง','รายได้รัฐจัดสรร','เงินอุดหนุนทั่วไป', 'รายได้รวม']]
3   .groupby(['ชื่อท้องถิ่น']).sum()
4   .reset_index()
5   .sort_values(by='รายได้รวม', ascending=True)
6 )
1 income_whole = income_ana[income_ana['ประชากร ณ30กย61'] != 0]
```

Spending

ทำการสร้างคอลัมน์ "ชื่อท้องถิ่น" ขึ้นมา เพื่อเตรียมไว้สำหรับการ Join กับ ตารางของ Income

```
1 ### Spending ###
2 spending['ชื่อท้องถิ่น'] = spending['ปรเภท'] + spending['อปท.']
```

Spending

ทำ Pivot Table

```
1 spending_pivot = spending.pivot_table(index='ชื่อท้องถิ่น', columns='หมวด', values='จ่ายจริง').groupby('ชื่อท้องถิ่น').sum()

1 spending_pivot.shape

(6706, 11)
```

Spending

ทำการเลือกคอลัมน์ที่ต้องการ แล้วจัดกลุ่มตาม "ชื่อท้องถิ่น"

```
1 spending_real = (
2 spending[['ชื่อท้องถิ่น', 'จ่ายจริง']]
3 .groupby('ชื่อท้องถิ่น').sum()
4 .reset_index()
5 .sort_values(by='จ่ายจริง', ascending=True)
6 )
```

Spending

ทำการ Join ระหว่างตารางแรกที่เอาข้อมูลเข้ามา กับตารางที่ทำ Pivot Table มาแล้ว และเลือกมาเฉพาะแถวที่คอลัมน์ "จ่ายจริง" ไม่เป็น 0

```
1 spending_whole = pd.merge(spending_pivot,

2 spending_real[['ชื่อท้องถิ่น', 'จ่ายจริง']],

3 on = 'ชื่อท้องถิ่น',

4 how = 'left')
```

```
1 spending_whole = spending_whole[spending_whole['จ่ายจริง'] != 0]
```

Report

ทำการ Join ตารางระหว่าง Income กับ Spending และทำการลบ Missing Value ทั้งตาราง

```
1 report_whole = pd.merge(spending_whole,
2 income_whole[['ชื่อท้องถิ่น','ประชากร ณ30กย61','รายได้จัดเก็บเอง','รายได้รัฐจัดสรร','เงินอุดหนุนทั่วไป', 'รายได้รวม']],
3 on = 'ชื่อท้องถิ่น',
4 how = 'left')

1 report_whole = report_whole.dropna()
```

6598 rows 18 columns —

Report

ทำการสร้างข้อมูล Income กับ Spending แบบต่อหัวประชากรขึ้นมา

```
1 report_ana = report_whole.copy()
1 report_ana_whole = report_ana.drop(columns=['ประชากร ณ30กย61'])
 1 report_ana_whole.shape
(6598, 17)
1 IncomePerPeople = report_ana_whole['รายได้รวม']/report_whole['ประชากร ณ30กย61']
 2 report ana whole['IncomePerPeople'] = IncomePerPeople
 1 spendingPerPeople = report_ana_whole['จ่ายจริง']/report_whole['ประชากร ณ30กย61']
 2 report ana whole['SpendingPerPeople'] = spendingPerPeople
```

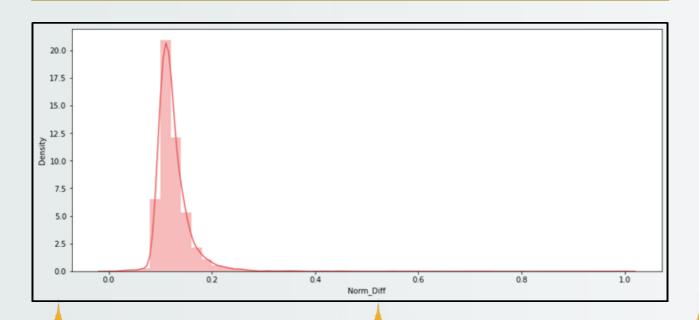
Report

ทำการหาผลต่างของข้อมูล Income กับ Spending แบบต่อหัวประชากร

- 1 diffBtweenIncomeSpending = report_ana_whole['IncomePerPeople'] report_ana_whole['SpendingPerPeople']
- 2 report_ana_whole['Diff'] = diffBtweenIncomeSpending

ทำ Normalization ของค่าผลต่างระหว่าง Income กับ Spending แบบต่อหัวประชากร โดยใช้สูตรต่อไปนี้ : norm_x = (x - min_x) / (max_x - min_x)

Normalization

ไม่ต้องการค่า Norm_Diff ที่มีค่ามากกว่า 0.05 เลยทำการเลือกค่าที่คอลัมน์ "Diff" ที่น้อยกว่า 20000

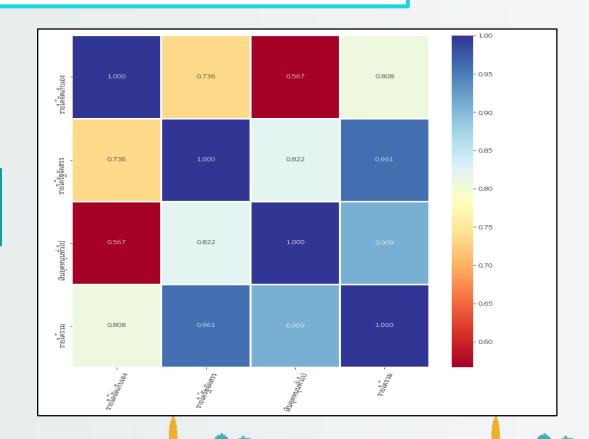
```
1 report_ana_diff = report_ana_whole.loc[report_ana_whole['Diff'] < 20000]</pre>
```

1 report_ana_diff.shape

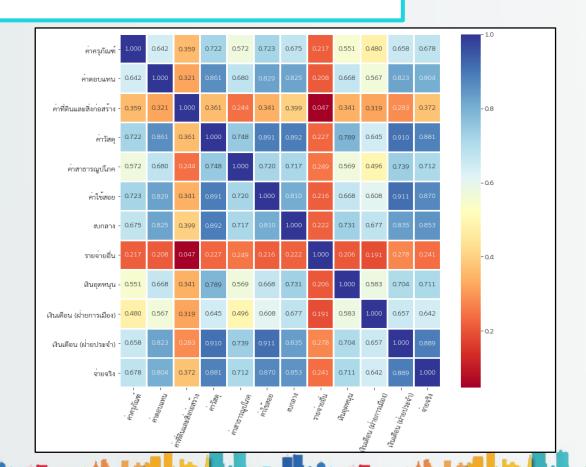
(6589, 20)

6589 rows 20 columns

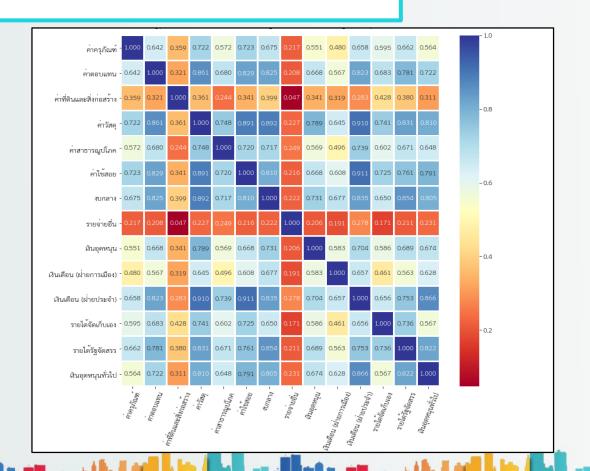
ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล รายได้ กับ รายได้

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล รายจ่าย กับ รายจ่าย

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล รายได้ กับ รายจ่าย

Silhouette Score

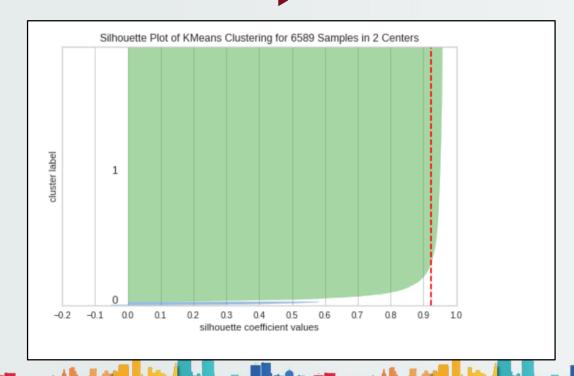
ทำการทดสอบเพื่อหาค่า k ที่เหมาะสม

```
1 z = report ana diff[['ต่าตรุภัณฑ์', 'ต่าตอบแทน', 'ต่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง', 'ต่ารัสดุ', 'ต่าสาธารณปโภค', 'ต่าใช้สอย', 'งบกลาง', 'รายจ้อน', 'เงินอุดหนุน', 'เงินต็อน (ฝ่ายการเมือง)', 'เงินเดือน (ฝ่ายประจำ)', 'จ่ายจริง', 'รายได้รัดเก็บเอง', 'รายได้รัฐจัดสรร', 'เงินอุดห
 1 x = report_ana_diff[['เงินอุดหนุนทั่วไป','เงินเดือน (ฝ่ายประจำ)']]
 1 result_sill_score = sil_score(z, 2, 10)
 2 print(f'scores = {result_sill_score}')
 3 print(f'optimal number of clusters = {max(result_sill_score)[1]}')
scores = [[0.9124, 2], [0.8368, 3], [0.7391, 4], [0.6573, 5], [0.5708, 6], [0.5709, 7], [0.5708, 8], [0.5329, 9], [0.4683, 10]]
optimal number of clusters = 2
 1 result sill score = sil score(x, 2, 10)
 2 print(f'scores = {result sill score}')
 3 print(f'optimal number of clusters = {max(result_sill_score)[1]}')
scores = [[0.9219, 2], [0.8447, 3], [0.7218, 4], [0.5757, 5], [0.5712, 6], [0.5052, 7], [0.5107, 8], [0.498, 9], [0.4633, 10]]
optimal number of clusters = 2
```

Silhouette Score

 $\vec{\hat{\eta}} k = 2$

พบได้ว่าค่า Silhouette ของ K-Means จากข้อมูลตัวอย่างทั้งหมด 6,589 ตัวอย่าง มีค่าสูงสุดคือ 0.9219 สรุปได้ว่าค่า k = 2 มีความเหมาะสมกับข้อมูล ตัวอย่างมากที่สุด

Cluster

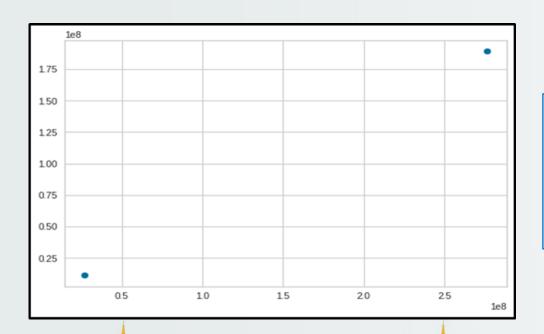

จากค่าของจุดศูนย์กลางของทั้ง 2 Cluster ทำให้ทราบว่า Cluster 1 มีค่ามากกว่า Cluster 0 มาก และหลังจากนั้นทำการเปลี่ยนชื่อ จาก Cluster 0 เป็น Cluster 2

Cluster

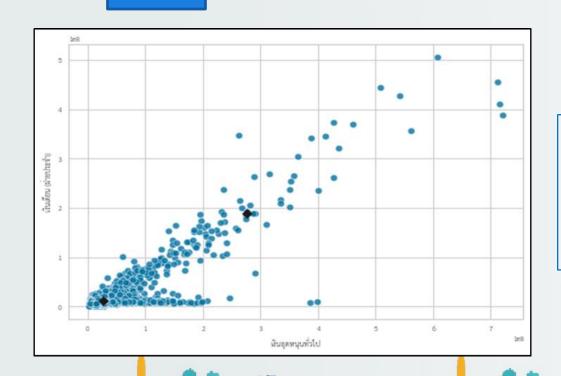

Fitted จุดกึ่งกลางของแต่ละ Cluster

พบได้ว่า Cluster ของข้อมูลตัวอย่างทั้งหมด 6,589 ตัวอย่าง ซึ่งคือ Cluster 2 และ 1 นี้ สรุปได้ว่า จุดศูนย์กลางของข้อมูลในแต่ละ Cluster มีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน

Fitted Data

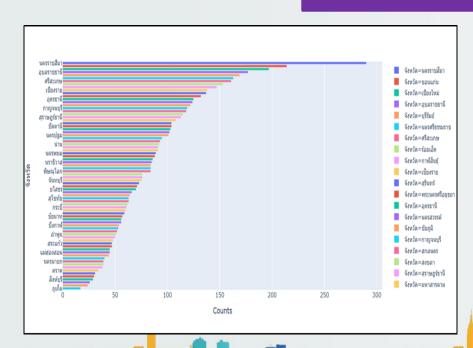
เป็นแผนภาพการกระจายที่แสดงถึงความสัมพันธ์ ระหว่าง ตัวแปร "เงินอุดหนุนทั่วไป" และตัวแปร "เงินเดือน (ฝ่ายประจำ)" โดยทั้งสองตัวแปรมีการเปลี่ยนแปลง ไปในทิศทางเดียวกัน 06

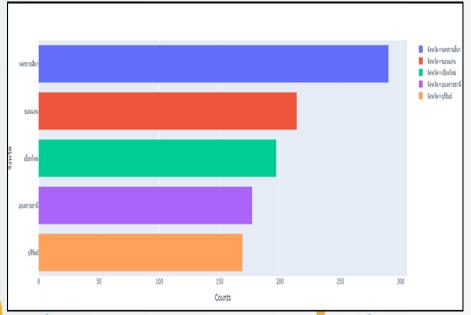
Insight and Data Visualization

Counts

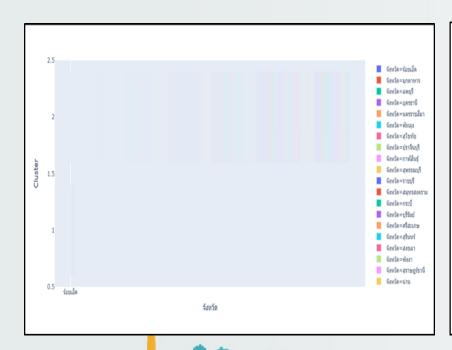

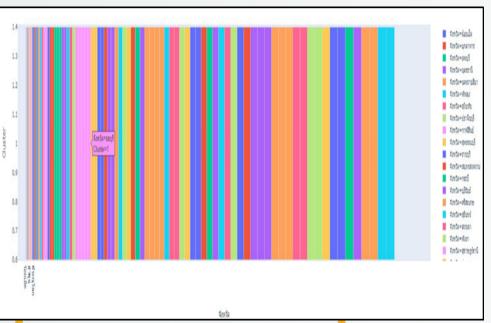
ดูข้อมูลแบบรวมทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุก ๆ จังหวัดของประเทศไทย กับ 5 จังหวัดแรกที่มีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากที่สุด

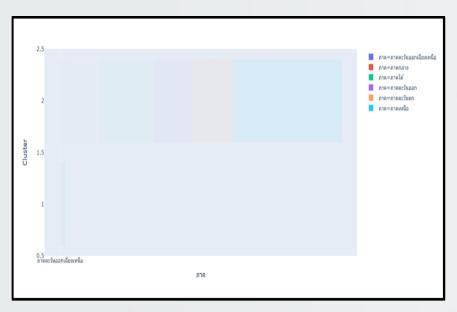

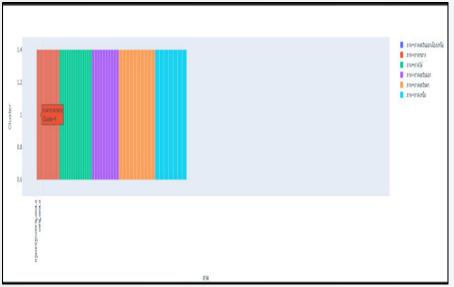
การแบ่งข้อมูลตามจังหวัด

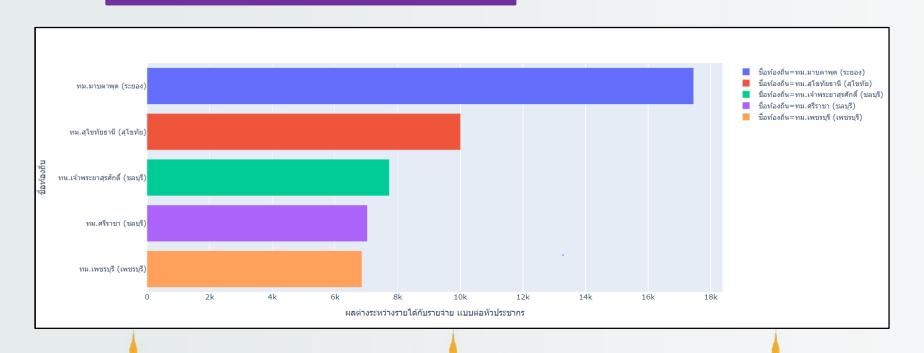

การแบ่งข้อมูลตามภาค

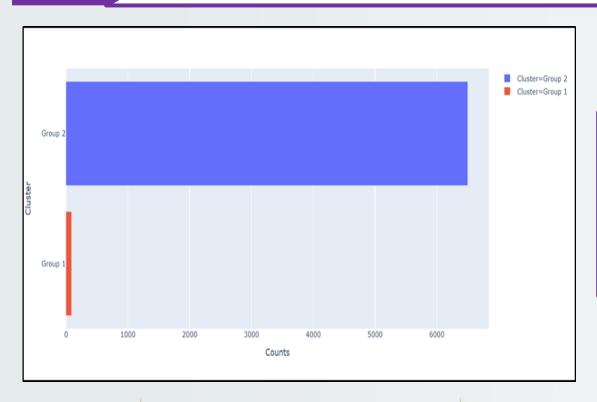

ข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความผิดปกติ

เปรียบเทียบตัวแปร "Cluster" กับ "Counts" สรุปได้ว่าใน Cluster 2 มีจำนวนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 6,500 แห่ง และใน Cluster 1 มีจำนวนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 89 แห่ง ดังนั้นข้อมูล ส่วนใหญ่อยู่ใน Cluster 2

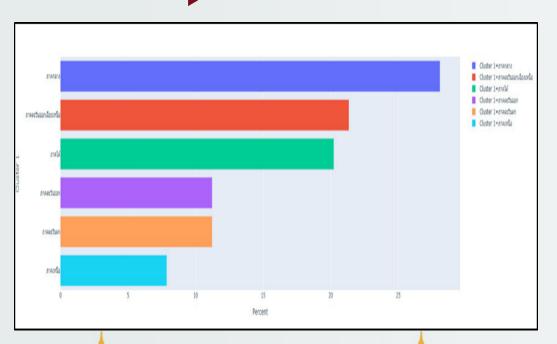
06

Insight and Data Visualization

Cluster 1

คิดเป็น เปอร์เซ็นต์ แบบแบ่งตามภาค

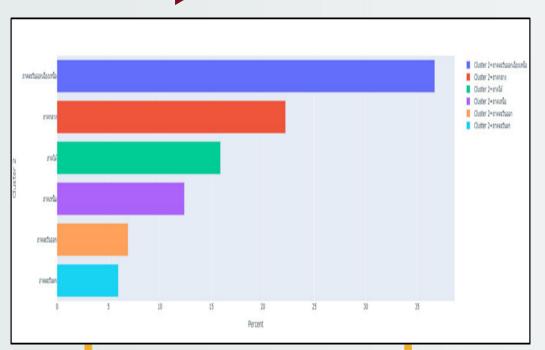
จากภาพ มีทั้งหมด 6 ภาค โดยคิดเป็น ภาคกลาง 28.09% ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 21.35% ภาคใต้ 20.23% ภาคตะวันออก 11.23% ภาคตะวันตก 11.23% ภาคเหนือ 7.87% สรุปได้ว่าเป็น ภาคกลาง มีจำนวนจังหวัด มากที่สุด ใน Cluster 1 06

Insight and Data Visualization

Cluster 2

คิดเป็น เปอร์เซ็นต์ แบบแบ่งตามภาค

จากภาพ มีทั้งหมด 6 ภาค โดยคิดเป็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 36.7% ภาคกลาง 22.2% ภาคใต้ 15.88% ภาคเหนือ 12.37% ภาคตะวันออก 6.9% ภาคตะวันตก 5.95% สรุปได้ว่าเป็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนจังหวัดมากที่สุด ใน Cluster 2

